

مهمترین لایه کارآمدی دین، تربیت انسان است / امروز در زندگی شهری با خلأ تئوری روبرو هستیم

یک استاد دانشگاه علامه طباطبائی با بیان اینکه کارآمدی دین دارای لایحه‌های مختلفی است، گفت: بنیادی‌ترین لایه این کارآمدی تربیت انسان است. دین ابتدا باید کارآمدی خود در تربیت انسان را نشان دهد تا بتواند در جلوه‌های دیگر نیز مؤثر باشد.

یک استاد دانشگاه علامه طباطبائی با بیان اینکه کارآمدی دین دارای لایحه‌های مختلفی است، گفت: بنیادی‌ترین لایه این کارآمدی تربیت انسان است. دین ابتدا باید کارآمدی خود در تربیت انسان را نشان دهد تا بتواند در جلوه‌های دیگر نیز مؤثر باشد.

به گزارش خبرگزاری مهر، نشست «کارآمدی دین در اداره شهر» با حضور حسن ملکی، استاد دانشگاه علامه طباطبائی و علیرضا قبادی، استادیار دانشگاه خوارزمی از سوی سازمان فعالیت‌های قرآنی دانشگاهیان کشور در بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم برگزار شد.

حسن ملکی، استاد دانشگاه علامه طباطبائی در ابتدای این نشست با بیان اینکه کارآمدی دین دارای لایحه‌های مختلفی است گفت: بنیادی‌ترین لایه این کارآمدی تربیت انسان است. دین ابتدا باید کارآمدی خود در تربیت انسان را نشان دهد تا بتواند در جلوه‌های دیگر نیز مؤثر باشد.

وی با بیان اینکه اسلام در ذات خود برای تربیت انسان آمده است تصریح کرد: در شهر سیاست، اقتصاد و فرهنگ نیز جلوه گر است ولی اسلام به ذات، مهم‌ترین هدف خود را تربیت انسان قرار داده است، چرا که با تحقق این مهم سایر بخش‌ها نیز سامان می‌گیرد.

ملکی وجه مشترک تمامی انسان‌ها را وجود فطرت در نهاد آنان دانست و گفت: انسان فردی اندیشمند، خداگرا، جامعه‌گرا و زیباگرا است و هر چقدر دستگاه‌های تربیت در رشد همه جانبه انسان کمک کنند زندگی در شهر آرام، معتدل و پیشرونده‌تر می‌شود.

ملکی اولین شهر جهان اسلام را یثرب خواند که پس از اسلام نام مدینه گرفت و گفت: اولین کاری که رسول اکرم(ص) در شهر انجام دادند ایجاد رابطه برادری بین افراد بود.

وی با بیان اینکه شهر دارای دو جنبه صورت و سیرت است، اظهار کرد: سیرت شهر، اخلاق است و اگر از آن غفلت کنیم رسالت اصلی خود را در مواجهه با زندگی شهری انجام نداده‌ایم.

ملکی در بخش دیگری از سخنان خود به بیان اصول اخلاقی که باید در زندگی شهری رعایت شود پرداخت و گفت: در اولین اصل باید به یاد داشته باشیم هر آنچه برای خود نمی‌پسندیم برای دیگران نیز نپسندیم. سپس از یاد نبریم که نیکی و بدی ما به خود ما باز می‌گردد.

وی ادامه داد: رعایت اصول اخلاقی در شهر می‌طلبد که هوشیار باشیم که رفتارهای ما نزد خداوند دارای حساب و کتاب است. انسان‌ها باید در محیط شهری به گفته قرآن اهل مدارا باشند و از ستیز دوری کنند، همچنین دیگران را به خود ترجیح دهیم.

وی در ادامه سخنان خود قرآن و انسان را هموزن دانست و گفت: انسان واقعی اگر مکتوب شود تبدیل به قرآن و قرآن اگر زنده و جاری شود تبدیل به انسان خواهد شد. اگر می‌خواهیم در شهر حیات طیبه و همراه با شئون انسانی داشته باشیم باید دلالت‌های زندگی خود را از قرآن اخذ کنیم. بخشی از این مهم بر عهده مردم و بخش دیگری بر عهده دولتمردان و طراحان زندگی شهری است.

وی با بیان اینکه امروز در زندگی شهری با خلأ تئوری روبرو هستیم گفت: قرآن کتاب هدایت است و کلیات را برای سعادت بشر بیان کرده است. ما امروز نیاز با افرادی داریم که از این کلیات تئوری‌های دقیق برای زندگی شهروندان تعریف کنند.

بخش دیگری از سخنان ملکی به مسئولیت‌های انسان در زندگی شهری مربوط بود. وی به مسئولیت انسان در برابر خود اشاره و عنوان کرد: اگر فرد خودسازی نکند با ورود به جامعه و بروز رفتارهای مختلف باعث ایجاد مشکل و ناهنجاری در جامعه می‌شود.

وی دومین مسئولیت انسان را در برابر خانواده دانست و گفت: اگر نهاد خانواده اصلاح شود بسیاری از مشکلات در سطح شهر نیز از بین می‌رود. ارتقای سطح فرهنگی سایر انسان‌ها وظیفه یک انسان مؤمن است.

وی در پایان سخنان خود حفظ آبروی مؤمن و صیانت از آرامش و تعادل در شهر را از دیگر وظایف شهروندان در یک شهر اسلامی برای حفظ آرامش و تعادل در شهر دانست.

در ادامه قبادی، استادیار دانشگاه خوارزمی نیز به ایراد سخنرانی پرداخت. وی در بیان رابطه شهر و دین، شهر را مجموعه‌ای دانست که توسط انسان‌ها ایجاد می‌شود و تحت تاثیر یک نظام سیاسی است. شهر یک تمرکز جمعیتی پایدار را می‌طلبد و به تولید فرهنگ می‌پردازد.

وی دین را انگاره‌ای قابل تبعیت دانست که از طرف نیروهای متافیزیکی به انسان‌ها نگاهی چندگانه همچون حمایتی، توجیهی، معنایی و آرامشی دارد و گفت: ما در جامعه‌ای زندگی می‌کنیم که دارای ایرانیّت و اسلامیّت است.

استادیار دانشگاه خوارزمی دلیل به وجود آمدن شهرها را ایجاد دولت‌ها دانست و گفت: شکل جدیدی از جوامع با به وجود آمدن دولت‌ها ایجاد می‌شود و دارای کارکردهای مسکونی، کاری و شغلی، حمل و نقل، اوقات فراغت و کارکرد قدسی و غیرقدسی است.

وی ارائه دین و کاربرد دین را دو محور اصلی در رابطه شهر و دین برشمرد و گفت: برداشتی که دیگران با مشاهده شهر و نوع رفتار شهروندان دارند ارائه دین و نوع بهره‌مندی ما از آموزه‌های دین در رفتار و کلام کاربرد دین محسوب می‌شود.

وی گرامیداشت ساعت هشت در رسانه‌های دیداری و شنیداری به منظور تقارن این عدد با حضور هشتمین امام شیعیان در کشور ایران را نوعی تربیت غیرمستقیم دانست و گفت: این عمل نمونه‌ای از کارکرد دین و جامعه است.

قبادی با تأکید بر اینکه دین با نشانه‌های خود اثرگذاری می‌کند، اظهار کرد: دین دارای کارکردهای اثرگذاری است و شهرداری و وزارت کشور باید این کارکردها را بشناسند و براساس آن اقدامات لازم را انجام دهند.

وی یکی از نکات مهم در زندگی انسان را زیبایی‌شناسی دانست و گفت: در شهر نیز با جلوه‌های زیبایی‌شناسی مواجه هستیم. شهر دارای رویکردهای سیاسی، اقتصادی، نشانه‌شناسی، معناشناسی و .. است که در تمام این طبقات زیبایی مهم و جلوه‌گر است.

وی نمایش عناصر دین در شهر را به نحوی نمایش زیبایی‌ها دانست و گفت: این عمل یک اثر تربیتی غیرمستقیم دارد. زیبایی‌های شهر با توجه به خصوصیات محله‌ای، منطقه‌ای، خیابانی، جنسی و ... شخصیت شهری را به وجود می‌آورد. اینجا یک شهر مسلمان‌نشین است که در آن رعایت نظافت نشانه‌ای از ایمان است.